

Звіт про реалізацію науково-дослідної теми

«Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави»

Реєстраційний номер: №0116U002964. Термін виконання теми – 2016-2021 рр.
Тему пролонговано до травня 2022 р.

Керівники теми: Мовчун А.І., к.п.н.; Богданець-Білоskalенко Н.І., д.п.н.;
Івасюк О.М. к.ф.н.;

Андрєєва Світлана Серафимівна, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Інституту філології

Основні засади дослідження

Мета

Об'єкт

Постать
Б.Грінченка як
представника
українського
національного руху
в контексті
загальноєвропейсь
ких процесів

Предмет

Комплекс
наукової та творчої
спадщини
Б.Грінченка з різних
галузей української
гуманітаристики
кін.19- поч.20 ст.,
громадська,
просвітницька та
видавнича
діяльність

Узагальнення образу
Б.Грінченка як постаті
європейського масштабу
та європейських
цивілізаційних цінностей,
«будителя нації»
(характерної ролі для
«бездержавних» націй
Східної Європи) та
творця української
модерної нації;
актуалізація його творчої
та наукової спадщини
для сучасної України,
комплексне вивчення,
популяризація та
перевидання його
наукової спадщини.

Основні завдання дослідження:

1. Сформуванати категоріальний апарат дослідження; розробити методологічні принципи наукового грінченкознавства, сформуванати комплекс джерельної бази та систематизувати наукову спадщину Б.Д.Грінченка
2. 3. Видання науково-популярним способом наукової спадщини Б.Грінченка з різних галузей українознавства.
3. Написання на сучасних методологічних засадах біографії Б.Грінченка, розкриття його історичної особистості і взаємин серед інших учасників українського національного руху.
4. Популяризація ідей, постаті, творчості та наукових досягнень Бориса Дмитровича як серед науковців, так і широкого загалу, виховання молоді в національному дусі. Презентація Б.Д. Грінченка як «духовного» лідера нашого Університету, що сприятиме формуванню корпоративної культури.

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Актуалізація постаті, творчого та наукового доробку Бориса Грінченка є важливим для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави. Перспектива розвитку української національної держави, серед іншого, залежить і від репрезентації на загальноцивілізаційному тлі своєї історичної й інтелектуальної спадщини. Його науковий та творчий доробок, практична діяльність свідчать не лише про глибоку інтегрованість в європейський культурний контекст. Просвітництво, громадівське народництво та діяльність «Просвіт», яскравим представником яких був Б. Грінченко, забезпечили високий рівень національної свідомості, відродження історичної пам'яті й волі народу до боротьби за українську державність.
- Європеїзм став культурно-історичним феноменом, стратегічним орієнтиром для частини української інтелігенції кінця XIX – початку XX ст., яскравим представником чого і був Б.Д.Грінченко
- Актуальність дослідження полягає у необхідності позбавлення образу Б.Д. Грінченка негативних конотації, нав'язаних сучасними модерними методологіями як «народника», розкриття його діяльності у соціокультурному, громадсько-політичному контексті його епохи, його стратегії протистояння викликам свого часу, які мають певний досвід і для сучасних геополітичних реалій України.

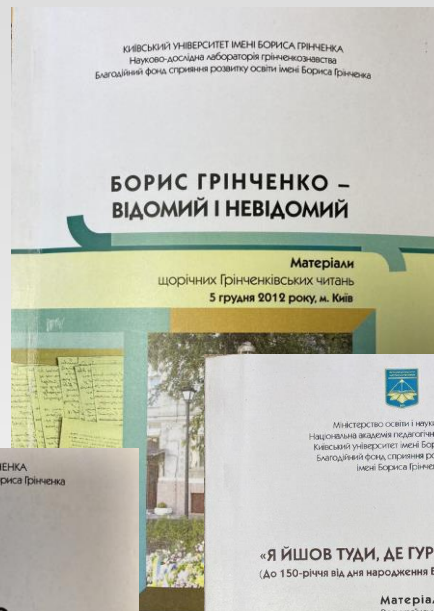
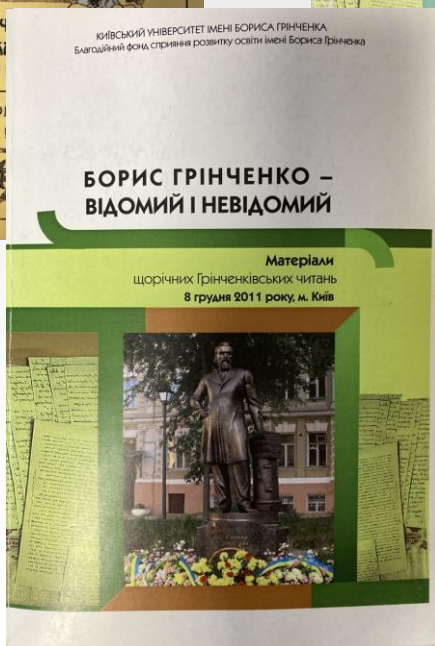
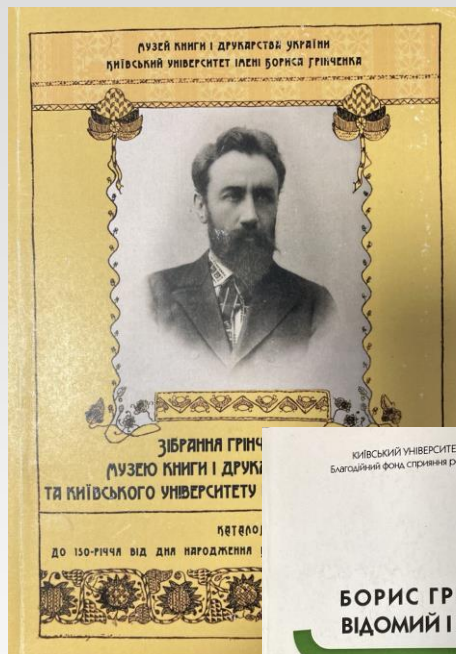
Реалізація проєкту багатотомного видання Наукової та епістолярної спадщини Бориса Грінченка (до 2016 року) (продукт)

1. **Грінченко Борис.** Зібрання творів. Педагогічна спадщина. Кн. 1 / упорядкув., комент., прим. О. М. Мислива, А. І. Мовчун, В. В. Яременко; вступ. слово В. О. Огнев'юка; передм. В. В. Яременка. — К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. — 559 с.: іл.
2. **Грінченко Борис.** Зібрання творів. Педагогічна спадщина. Кн. 2 / упоряд. О. М. Мислива, А. І. Мовчун, В. В. Яременко; комент., прим. В. В. Яременка. — К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. — 424 с. : іл.
3. **Грінченко Борис.** Зібрання творів. Народнопросвітня спадщина. Кн. 1 / упоряд. О. В. Бурко, А. І. Мовчун, В. В. Яременко ; голов. ред. ради, кер. проєкту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юк ; передм., комент., прим. А. І. Мовчун. — К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2014. — 544 с. : іл.
4. **Грінченко Борис.** Зібрання творів. Народнопросвітня спадщина. Кн. 2 / упоряд. О. В. Бурко, А. І. Мовчун, В. В. Яременко ; кер. проєкту, голов. ред. ради В. О. Огнев'юк ; передм. В. В. Яременка ; комент., прим. А. І. Мовчун. — К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2015. — 408 с. : іл.

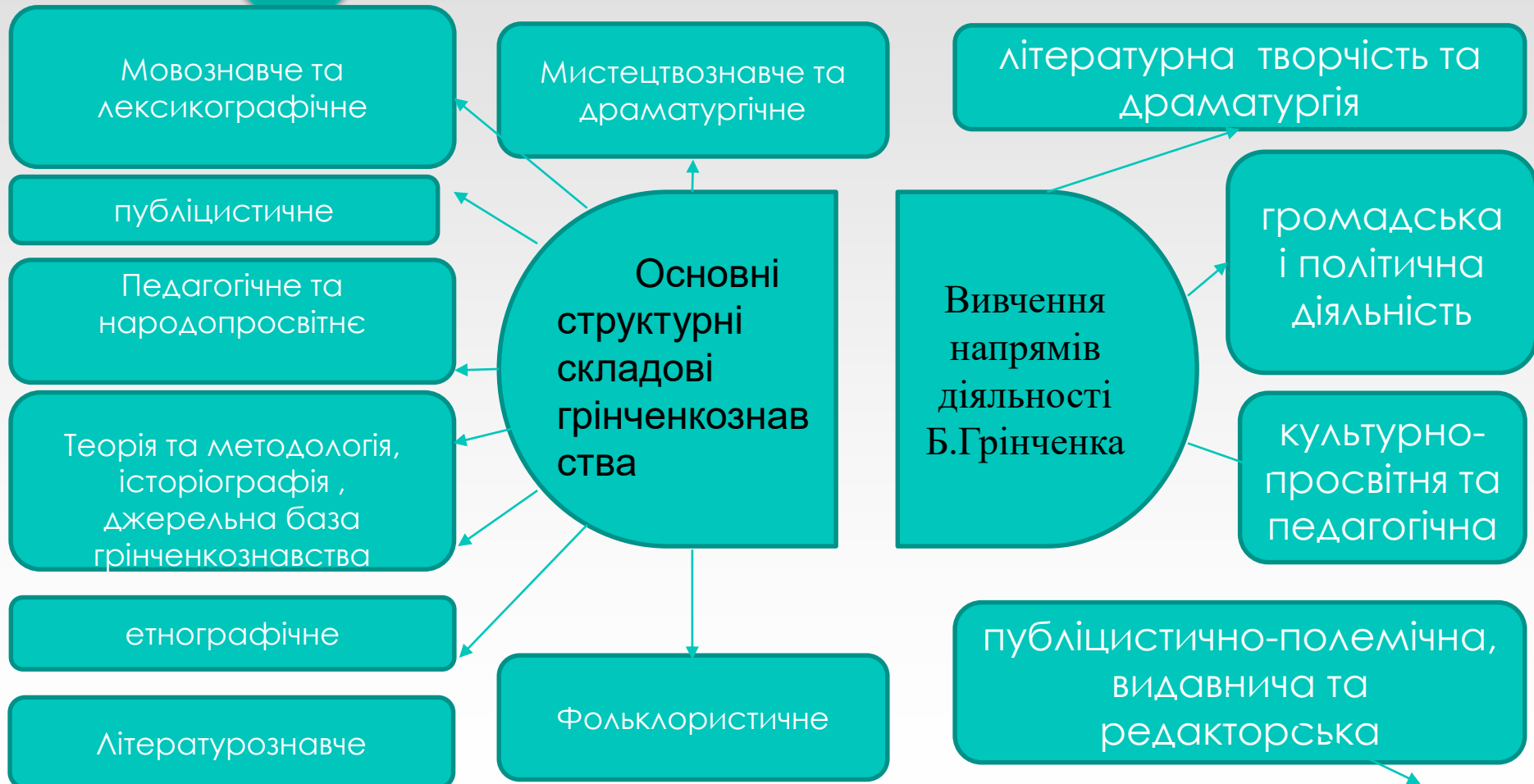

Реалізація проекту щорічних Всеукраїнських наукових конференцій «Грінченківські читання» та видання збірок матеріалів конференцій, видання бібліографічних збірок та інших наукових видань, присвячених узагальненню спадщини Бориса Грінченка (до 2016 року)

Грінченкознавство – це окрема міждисциплінарна наука, що займається вивченням та узагальненням життя, багатогранної діяльності та творчості Бориса Дмитровича Грінченка (1863–1910) в контексті загального суспільного, культурно-наукового розвитку української нації та українського літературного процесу кінця XIX – початку XX ст.

До предметного поля грінченкознавства також входять дослідження, присвячені Б. Д. Грінченку, його добі та інтелектуальному оточенню, членам родини.

Основні результати реалізації теми «Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави» на теоретичному та практичному рівнях (загальні)

Теоретичний рівень

Осмислено жанр епістолярію як складову літературного і наукового у зв'язку із попередньою традицією епістолярної літератури. Виявлено джерельний потенціал епістолярію для реконструкції особистих та громадських зв'язків в середовищі української інтелігенції, історичного та соціокультурного контексту епохи.

Узагальнено значення літературознавчої, мовознавчої, педагогічної, народ просвітньої, фольклористичної, етнографічної спадщини та епістолярію Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави. Обґрунтовано поняття «Український світ» Бориса Грінченка.

Визначено потенціал праць Б.Грінченка для формування національної та громадянської ідентичності українців. Актуалізовано його доробок в умовах сучасної російсько-української гібридної війни.

Методологічне обґрунтування плану-проспекту написання монографії – «Нариси інтелектуальної біографії Бориса Грінченка» (засідання кафедри української літератури,

Практичний рівень

Показано практичне значення епістолярію як специфічного «форуму» української національної еліти для обговорення питань національної справи.

Реконструйовано «наукову лабораторію» Б.Грінченка, перш за все як створювався «Словник...». Проведено класифікацію мовознавчих праць Б.Грінченка: наукове, народопроевітнє, публіцистичне мовознавство.

Вперше розгорнуто багатогранне значення публіцистичної діяльності Б.Грінченка як героїчної щоденної праці по національному розвитку.

Доведено, що Б.Грінченко ввів у науковий обіг жанр «літературної панорами», та «історико-літературних нарисів», «публіцистичного літературознавства», стояв у витоків наукового шевченкознавства та кулішезнавства, був причетний до Кулішевого перекладу Біблії.

Вперше розгорнуто значення діяльності Б.Грінченка як героїчної щоденної праці по національному розвитку.

Результати реалізованих досліджень Епістолярної спадщини Б. Грінченка на теоретичному та практичному рівнях

Теоретичний рівень

Осмислено жанр епістолярію як складову літературного і наукового процесу.

Епістолярій Б.Грінченка пов'язано із попередньою традицією епістолярної літератури

Виявлено джерельний потенціал епістолярію для реконструкції особистих та громадських зв'язків Б.Грінченка та членів його родини, мережових зв'язків в середовищі української інтелігенції, історичного та соціокультурного контексту епохи.

Вивчено особливості епістолярного стилю та відповідного етикету епістолярного спілкування

Практичний рівень

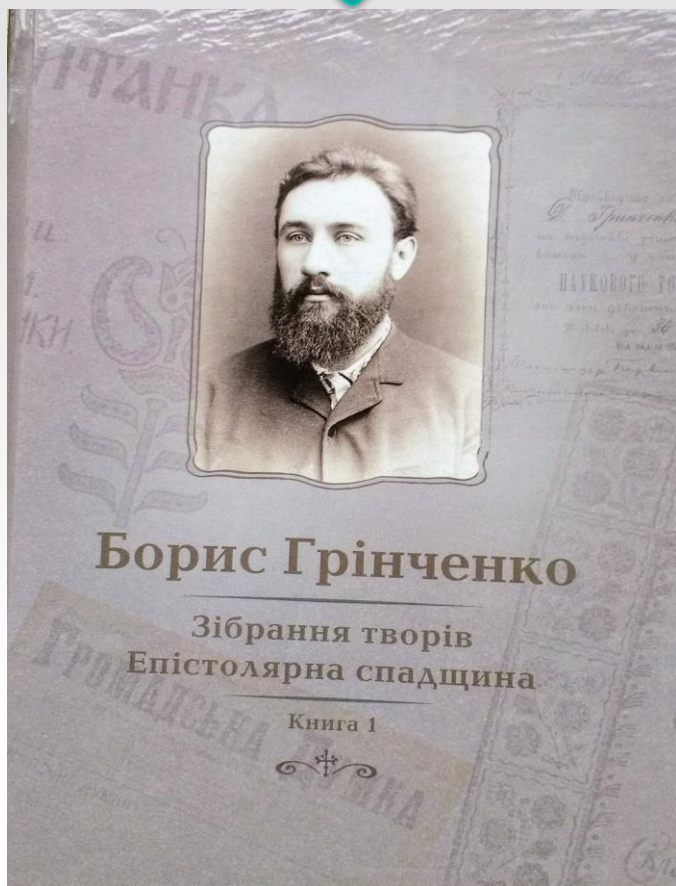
Розглянуто запропоновані шляхи вирішення проблеми унормування мови, літератури, науки в листах до видатних представників української інтелігенції.

Показано практичне значення епістолярію як специфічного «форуму» української національної еліти для обговорення питань національної справи.

Розглянуто деякі ідеї Б.Грінченка про публікації окремих епістолярних комплексів діячів попередніх епох.

У Кн.1 більшість листів є результатом евристичної роботи, їх опрацьовано та введено у науковий обіг вперше.

Основні результати реалізації теми «Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави» (видання наукової спадщини) (продукт)

Борис Грінченко. Зібрання творів. Епістолярна спадщина. Кн. 1 / упорядники В. В. Яременко , О. М. Мислива ; керівник проекту, голова редакційної ради В. О. Огнев'юк ; автор передмови, автор приміток, коментатор тексту В. В. Яременко - Київ : Київський університет імені Бориса

Грінченка, 2021- . - ISBN 978-617-658-091-1.

Етапи виконання НДР з різних галузей грінченкознавства

I ЕТАП

теоретико-методологічний

Розробка категоріального апарату, методології дослідження конкретної наукової галузі грінченкознавства, добір джерел та історіографії

II ЕТАП

практично-аналітичний

Архівна та бібліотечна евристика, добір праць Б.Грінченка та їх археографічне опрацювання, робота із текстами

III ЕТАП

впровадження результатів наукового дослідження

Написання приміток, уточнення датуваль, вивчення історії попередніх публікацій текстів, підготовка до видання

Результати реалізації проєкту вивчення Наукової та епістолярної спадщини Бориса Грінченка на теоретичному та практичному рівнях

(Монографія: Яременко В. В. Наукова і епістолярна спадщина Бориса Грінченка: монографія. Київ: ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 384с.)

Теоретичний рівень

Узагальнено значення літературознавчої, мовознавчої, педагогічної, народопросвітньої, фольклористичної, етнографічної спадщини та епістолярію Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави. Обґрунтовано поняття «Український світ» Бориса Грінченка. Визначено потенціал праць Б.Грінченка для формування національної та громадянської ідентичності українців. Актуалізовано його доробок в умовах сучасної російсько-української гібридної війни.

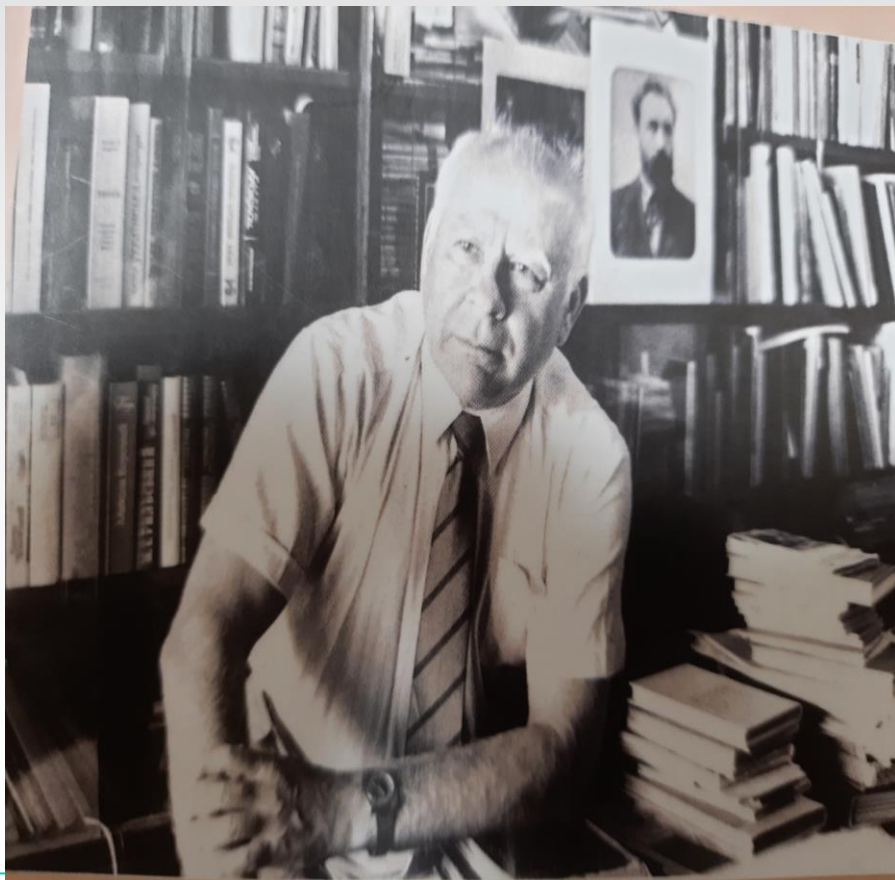
Практичний рівень

Проаналізовано результати та досвід 60-літніх грінченкознавчих досліджень В.Яременка. Здійснено добір маловідомого ілюстративного і джерельного матеріалу, зроблено додатки. Реконструйовано «наукову лабораторію» Б.Грінченка, перш за все як створювався «Словник...». Проведено класифікацію мовознавчих праць Б.Грінченка: Наукове, народопросвітнє, публіцистичне мовознавство. Вперше розгорнуто багатогранне значення публіцистичної діяльності Б.Грінченка як героїчної щоденної праці по національному розвитку.

Основні результати реалізації теми «Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави» (продукт)

Монографія В.Яременка НАУКОВА І ЕПІСТОЛЯРНА СПАДЩИНА БОРИСА ГРІНЧЕНКА.— К. : ТОВ «Юрка Любченка», 2021. — 384 с., іл.

ПІБ

27.11.2014

Основні результати реалізації теми «Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави».

Літературознавча спадщина Бориса Грінченка

Продукт (Підготовлено до друку)

На теоретичному рівні

Актуалізовано літературознавчу спадщину у контексті сучасного літературознавства, визначено основні світоглядні засади праць Б.Грінченка з історії українського письменства, внесок його в теорію літератури, укладання антологій та енциклопедій українського письменства, поширення літератури та знань про українських письменників і поетів сприяло становленню національної свідомості.

На практичному рівні

Доведено, що Б.Грінченко ввів у науковий обіг жанр «літературної панорами», та «історико-літературних нарисів», «публіцистичного літературознавства», стояв у витоків наукового шевченкознавства та кулішезнавства, був причетний до Кулішевого перекладу Біблії. Прослідковано зв'язок літературознавчих досліджень Б.Грінченка з його власною письменницькою та перекладацькою діяльністю, боротьбою за унормування літературної мови..

Наукові продукти

Грінченко Борис. Зібрання творів. Літературознавча спадщина. Кн. 1; Кн. 2 / Б. Грінченко ; упоряд.: В. В. Яременко, О. М. Мислива, Т. О. Олещенко ; вступне слово В. О. Огнев'юка; передм., комент., прим. В. В. Яременка. К. : [Київ. ун-т імені Бориса Грінченка], 2020 ; Кн.1. 379 с.; Кн. 2. 626 с.

Основні результати реалізації теми «Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави».

(видання наукової та епістолярної спадщини Б.Грінченка 2016-2022 рр) (продукт)

Грінченко Борис. Зібрання творів. Етнографічна спадщина. Кн. 1 / упоряд. О. М. Мислива, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм., комент., прим. В. В. Яременка. — К. : КУБГ, 2017. — 656 с. : іл.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Етнографічна спадщина. Кн. 2 / упоряд. О. М. Мислива, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк. — К. : КУБГ,, 2016. — 784 с. : іл.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Етнографічна спадщина. Кн. 3 / упоряд. О. М. Мислива, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; передм., прим. В. В. Яременка. — К. :КУБГ,, 2017. — 536 с. : іл.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Фольклористична спадщина. Кн. 1 / Б. Грінченко ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; упоряд. О. В. Бурко, А. І. Мовчун, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм. В. В. Яременка ; комент., прим. А. І. Мовчун. — К. : КУБГ,, 2018. — 487 с.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Фольклористична спадщина. Кн. 2 / упоряд. О. В. Бурко, А. І. Мовчун, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм., комент., прим. А. І. Мовчун. — К. : КУБГ, 2018. — 615 с.

Грінченко. Борис Зібрання творів. Епістолярна спадщина. Кн. 1 / упорядники В. В. Яременко , О. М. Мислива ; керівник проекту, голова редакційної ради В. О. Огнев'юк ; автор передмови, автор приміток, коментатор тексту В. В. Яременко - Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021-678 с.

Результати реалізованих досліджень інтелектуальної біографії Б. Грінченка (на теоретичному та практичному рівні)

Теоретичний рівень

Актуалізовано постать Бориса Грінченка як визначного діяча українського національного руху кінця XIX-початку XXст., одного із творців української національної ідеї та української модерної нації, борця за українську державність.

Узагальнено науковий спадок Б.Грінченка як визначного інтелектуала-гуманітарія, творчий та науковий доробок якого, громадсько-політична діяльність свідчать про інтегрованість у європейський соціокультурний контекст.

Визначено його життєві, наукові та пріоритети у громадській діяльності на різних етапах відповідно до потреб формування української національної свідомості

Практичний рівень

Визначено історіографічну та джерельну базу дослідження, її репрезентативність. Проведено пошукову роботу, археографічну обробку та введено у науковий обіг раніше неопубліковані матеріали.

Узагальнено комунікації та мережеві зв'язки Б.Грінченка з видатними представниками української інтелектуальної еліти та зарубіжними колегами.

Реконструйовано еволюцію історичних і політичних поглядів Б.Грінченка, уточнено його світоглядні орієнтири та оперативну реакцію на актуальні події суспільного, наукового та творчого життя.

Здійснено спробу реконструкції Модерного «українського проєкту Бориса Грінченка»

Результат реалізованих практичних досліджень
«Модель (план-проспект) інтелектуальної біографії Б.Грінченка»
(проект, :Нарисів інтелектуальної біографії Б.Грінченка») затверджено на
(засідання кафедри української літератури, компаративістики і
грінченкознавства ІФ від 19.03.2021 р.)

1. Людина на тлі епохи (біографічний огляд, еволюція світогляду)
Борис Грінченко – «символ цілої епохи»

Зв'язок з освітніми, науковими, громадськими, політичними інституціями, друкованими органами Наддніпрянської України
–Школи Бориса Грінченка (на учительській ниві)
–Херсонський статистичний комітет та Херсонський гурток О.Русова
–«Братерство Тарасівців»
–Чернігівська Громада
–«Київська старовина»
–Українська радикальна партія
–«Рада», «Громадська думка» та «Нова громада»
–Київська «Просвіта»

Біографічно-хронологічний вимір

1. Слобожанщина 1863-1875
2. Харків 1875-1885
3. Херсон 1885-1887
4. Луганщина 1887-1893
5. Чернігів 1894-1902
6. Київ 1902-1909
7. Італія 1909-1910

Зв'язки Б.Грінченка із науковцями, видавництвами і закордонними інституціями

- «Украинский Вестник» (СПБ, російською)
- «Ruthenische Revue» та «Ukrainische Rundschau» (Відень, німецькомовні)
- Часописи «Свобода» (США) та «Канадський фермер» (Канада)
- Ф. Вовк (Сорбонна)
- Ф. Главачек, Ф. Ржегорж та ін. національні діячі Східної Європи.; переклади творів чеською
- Публікації у Європі політичних памфлетів за актуальною українською проблематикою
- Активне співробітництво із західноукраїнськими діячами і виданнями

Продовження попереднього слайду (план -проспект «НІБ Б.Грінченка»)

2. Творчість Бориса Грінченка в контексті європейської літературного процесу кін.ХІХ – поч.ХХ ст. (літературна та перекладацька діяльність, драматургія)»

3. «Народницький резистанс» Бориса Грінченка
(педагогічна теорія і практика «національної школи» , культурно-просвітницька діяльність як форма опору російській окупації)

4. Борис Грінченко в європейському соціокультурному просторі

5. Епістолярій Бориса Грінченка як форма комунікації української національної інтелігенції кінця ХІХ -початку ХХ ст.

5. «Український світ» Бориса Грінченка (узагальнення внеску в різні галузі україністики, «Український світ» Бориса Грінченка (за В. В. Яременком) – це процес і власне результат цілеспрямованої діяльності Бориса Дмитровича по розробці низки українознавчих дисциплін, утвердженню української культури, літератури і мови, національних цінностей, вихованню покоління свідомих українців .

6.Модерний «український проєкт» Бориса Грінченка (політичні засади, історичні і погляди, громадсько-політична діяльність, його роль у підготовці нації до визвольних змагань)

7. Б.Грінченко в колі української інтелектуальної еліти

Результат реалізованих практичних досліджень інтелектуальної біографії Б. Грінченка («Модель (план-проспект) інтелектуальної біографії Б.Грінченка») (проєкт)

Результат реалізованих досліджень Публікаційна діяльність (продукт)

Грінченко Борис. Зібрання творів. Етнографічна спадщина. Кн. 1 / упоряд. О. М. Мислива, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм., комент., прим. В. В. Яременка. — К. : КУБГ, 2017. — 656 с. : іл.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Етнографічна спадщина. Кн. 2 / упоряд. О. М. Мислива, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк. — К. : КУБГ, 2016. — 784 с. .

Грінченко Борис. Зібрання творів. Етнографічна спадщина. Кн. 3 / упоряд. О. М. Мислива, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; передм., прим. В. В. Яременка. — К. : КУБГ, 2017. — 536 с. : іл.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Фольклористична спадщина. Кн. 1 / Б. Грінченко ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; упоряд. О. В. Бурко, А. І. Мовчун, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм. В. В. Яременка ; комент., прим. А. І. Мовчун. — К. : КУБГ, 2018. — 487 с.

Грінченко Борис. Зібрання творів. Фольклористична спадщина. Кн. 2 / упоряд. О. В. Бурко, А. І. Мовчун, В. В. Яременко ; голова ред. ради, кер. проекту В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм., комент., прим. А. І. Мовчун. — К. : КУБГ, 2018. — 615 с.

Грінченко. Борис Зібрання творів. Епістолярна спадщина. Кн. 1 / упорядники В. В. Яременко , О. М. Мислива ; керівник проекту, голова редакційної ради В. О. Огнев'юк ; автор передмови, автор приміток, коментатор тексту В. В. Яременко - Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021-678 с.

Яременко В.В. НАУКОВА І ЕПІСТОЛЯРНА СПАДЩИНА БОРИСА ГРІНЧЕНКА.— К. : ТОВ «Юрка Любченка», 2021. — 384 с., іл.

Лашко М. В. Педагогічна і просвітницька діяльність Марії Грінченко (1863-1928) ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. - Київ : Ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. – 269 с.

Результат реалізованих досліджень Публікаційна діяльність (основні статті) (продукт)

Огкгнев'юк В., Андрєєва С. ІСТОРИЧНІ ПОГЛЯДИ БОРИСА ГРІНЧЕНКА: УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ СЕРЕДИНИ XVII СТОЛІТТЯ У ВИСВІТЛЕННІ ІНТЕЛЕКТУАЛА. *Східноєвропейський історичний вісник*. Вип. 21 (грудень). 2021. С.68-77 (**Web of Science**)
Andryeyev V., Andryeyeva S. BORYS HRINCHENKO AND DMYTRO DOROSHENKO: HISTORY OF COOPERATION OF UKRAINIAN INTELLECTUALS // *Східноєвропейський історичний вісник*. – Вип. 16. – 2020. – С. 86-977 (**Web of Science**).

Андрєєв В., **Андрєєва С.** ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ БОРИСА ГРІНЧЕНКА НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ ДО І ДЕРЖАВНОЇ ДУМИ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ (з неопублікованої публіцистичної спадщини письменника) // *Архіви України*. - 2020. - Вип. 3. - С. 110-121. (**Категорія Б**).

Андрєєва С., Андрєєв В. “Я меч, я полум'я”: український визвольний рух у висвітленні Бориса Грінченка (з неопублікованої публіцистичної спадщини). *Архіви України*. №2 (327). Київ, 2021. С. 85-100 (**Кат.Б**).

Яковлева І.Український європеїзм Бориса Грінченка // *Національна ідентичність в мові і культурі: зб. наук. праць / за заг. ред. О. Г. Шостак*. - К.: Талком, 2020. – С. 210-214.

Андрєєва С. Лашко М., Яковлева І. Борис Грінченко в європейському соціокультурному просторі / С. // *Київські історичні студії*. - 2020. - № 1. - С. 150-157. (Кат. В).

Лашко М. Зміст науково-популярних книжок Марії Грінченко та їхнє значення для просвіти українського народу // *Scriptorium nostrum*. – 2019. – № 1 (12). – С. 46 – 56. Режим доступу: : <http://sn.kspu.edu/index.php/sn/article/view/327> (Кат В.)

Результат реалізованих практичних досліджень, (виступи на конференціях) (продукт)

- X-XIV Грінченківські читання (КУБГ), грудень 2018 -2021рр.
- «Сімнадцяті Біографічні читання (Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського), травень 2021 р.;
- «Київ і кияни (КУБГ), травень 2020, травень 2021 р.;
- «Історик та історична наука в системі соціогуманітарного знання та взаємодії із суспільством» (КУБГ), вересень 2021 р.;
- «Літературний процес» (КУБГ), жовтень 2020 та жовтень 2021 р.
- «Євген Чикаленко у модернізаційних змінах українського суспільно-економічного життя кінця ХІХ- початку ХХ ст.» (Ін-т української археографії та джерелознавства НАНУ), листопад 2021 р.
- Міжнародна наукова конференція «Слов'янські мови, літератури і культури в умовах глобальної цифровізації» (Київ, 24 травня 2021 р.)
- XVI Міжнародні педагогічно-мистецькі читання пам'яті проф. О. П. Рудницької, м. Київ, 6 груд. 2018 р.
- Наук.-методолог. Семінар з історії освіти / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2018.
- Міжнародна наукова конференція Славістика й україністика: взаємне посилення розвитку (Київ, 2019 р.)
- Доба Ярослава Мудрого: тисячолітній досвід українського державотворення (листопад 2019 р.)

Продукти реалізації наукової теми

В РАМКАХ РОБОТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
ГРІНЧЕНКОЗНАВСТВА ТА КАФЕДРИ

наукові статті

32 статті у НАУКОВИХ ТА ПОПУЛЯРНИХ ВИДАННЯХ
(з них 2 у Web of Science);
2 статті готуються до видання у Web of Science

МЕТОДИЧНІ
РОЗРОБКИ І
ПОСІБНИКИ

2 навчально-методичних посібника,
1 Путівник Музеєм Грінченка на базі К УБГ,
1 метод. розробка інтерактивного заняття на базі
Музею,
розроблено план-проспект повного видання творчої
спадщини Б.Грінченка (50 томів)

авторські
свідоцтва

1 авторське свідоцтво

дисертації

Захищено 1 кандидатську дисертацію, 1 – у стадії
доопрацювання

Продукти реалізації наукової теми

В РАМКАХ РОБОТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
ГРІНЧЕНКОЗНАВСТВА ТА науковими і науково-педагогічними
працівниками КАФЕДРИ

Монографії

2 наукові та 4 науково-популярні монографії

Видання наукової
спадщини Бориса
Дмитровича
Грінченка

Підготовлено 16 томів наукової спадщини
Бориса Грінченка (видано 10, з них 6 - за звітній
період 2016-2022 рр.)

Участь у підготовці та реалізації
документальних та науково-
популярних фільмів про життя і
діяльність Б.Грінченка

3 фільми

Методично-наукова
робота

Регулярна участь у підготовці і проведенні
презентацій в закладах освіти, наукових
інституціях, гуманітарних закладах заходів
щодо особи, діяльності, спадщини
Б.Грінченка, публічних лекцій, виступів на
радіо тощо. Надання консультацій щодо
грінченкознавства.

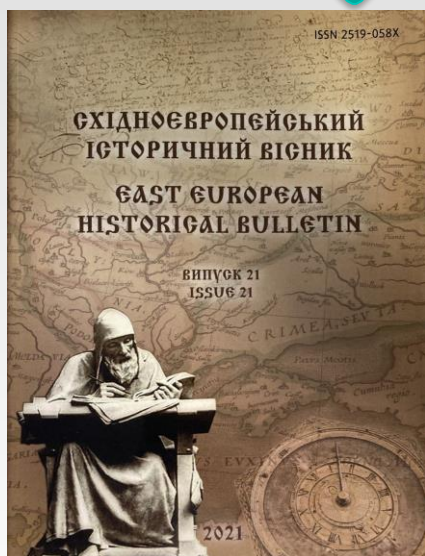

Апробація результатів дослідження у публікаційній діяльності та на щорічних Всеукраїнських наукових конференціях – Грінченківських читаннях (продукти)

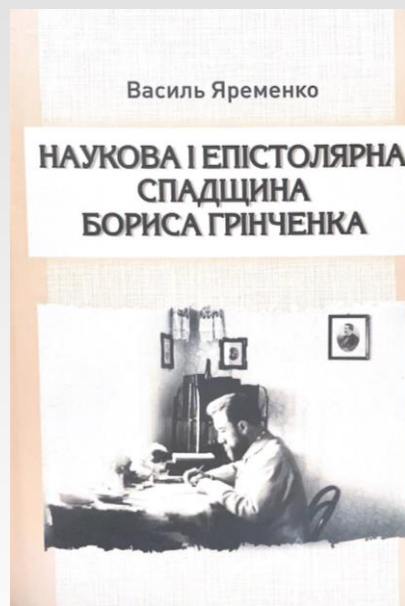

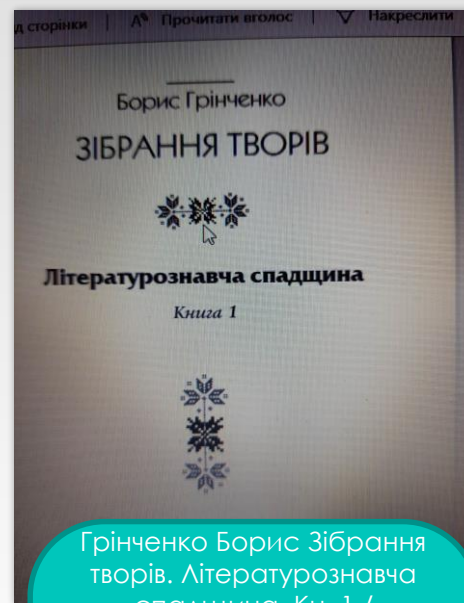
Основні результати реалізації теми «Актуальність спадщини Бориса Грінченка для розвитку гуманітарної сфери сучасної України як європейської держави» (продукт)

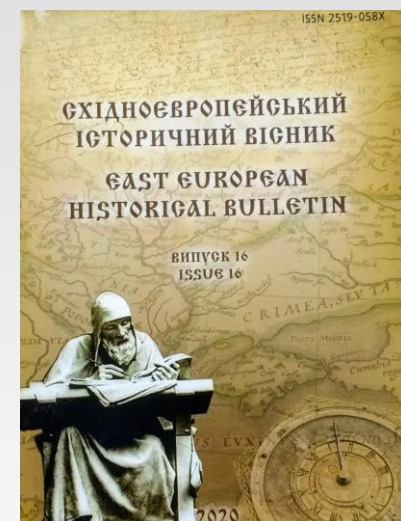
Огнєв'юк В., Андрєєва С. ІСТОРИЧНІ ПОГЛЯДИ БОРИСА ГРІНЧЕНКА: УКРАЇНЬСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ СЕРЕДИНИ XVII СТОЛІТТЯ У ВИСВІТЛЕННІ ІНТЕЛЕКТУАЛА. Східноєвропейський історичний вісник. Вип. 21 (грудень). 2021. С.68-77 (**Web of Science**).

Яременко В.В. НАУКОВА І ЕПІСТОЛЯРНА СПАДЩИНА БОРИСА ГРІНЧЕНКА.— К. : ТОВ «Юрка Любченка», 2021. — 384 с.344 с. ISBN 978-617-658-106-2

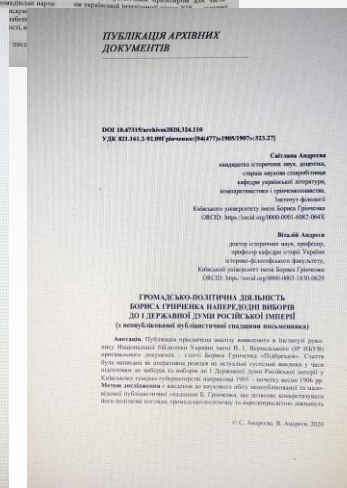
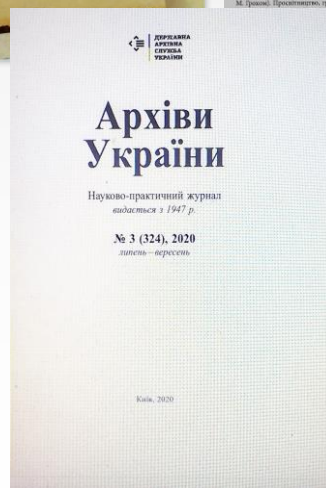
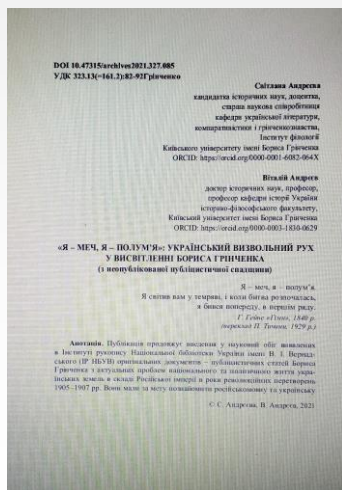
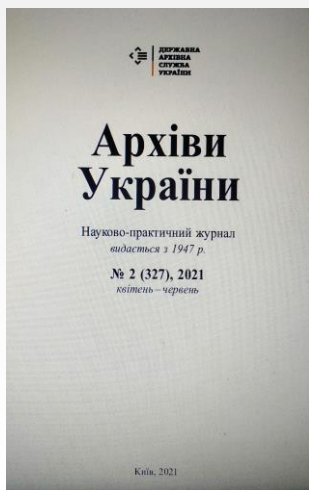
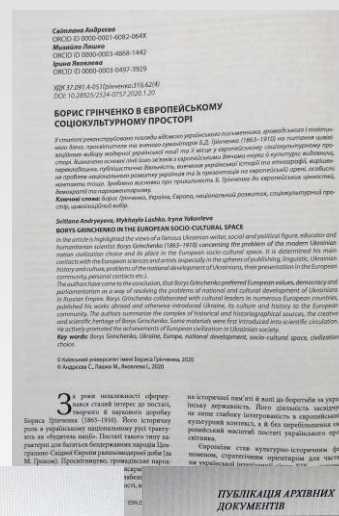
Грінченко Борис Зібрання творів. Літературознавча спадщина. Кн. 1 / Б. Грінченко ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; упоряд.: В. О. Огнєв'юк, В. В. Яременко ; кер. проекту, голова ред. ради В. О. Огнєв'юк ; вступ. слово В. О. Огнєв'юка ; передм., прим. В. В. Яременка. — К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2021. — 344 с.

Andryeyev V., **Andryeyeva S.** BORYS HRINCHENKO AND DMYTRO DOROSHENKO: HISTORY OF COOPERATION OF UKRAINIAN INTELLECTUALS // Східноєвропейський історичний вісник. – Вип. 16. – 2020. – С. 86-977 (**Web of Science**).

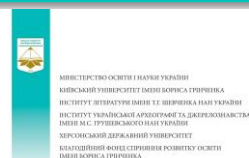

Апробація результатів дослідження теми у публікаційній діяльності

Апробація результатів дослідження у виступах на наукових та науково- практичних конференціях різних рівнів

ГРІНЧЕНКОЗНАВСТВО: ПРОБЛЕМАТИКА І ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ

ПРОГРАМА
XIII Грінченківських читань
Всеукраїнської наукової конференції
4 грудня 2020 року
м. Київ

Популяризація наукової спадщини Бориса Грінченка

Передача на безоплатній основі двотомника «Педагогічна спадщина» для бібліотек профільних ЗВО України та Польщі (за ініціативи ректора КУБГ Огнев'юка В.О.

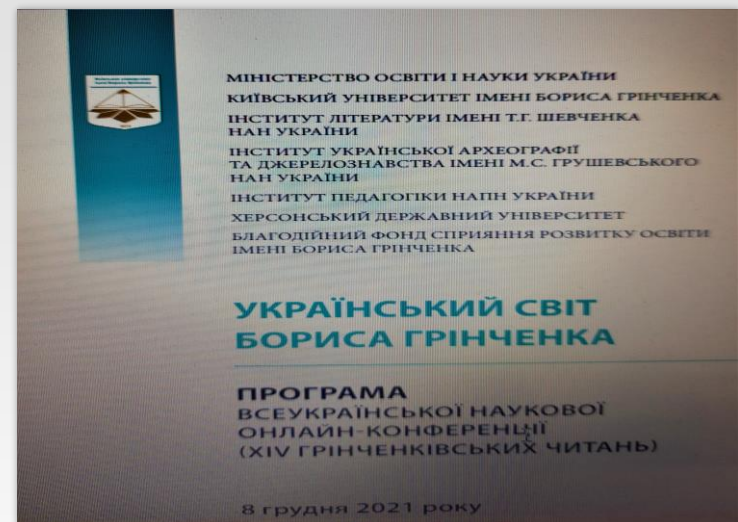
- Проведення оглядових та тематичних екскурсій на базі основної експозиції Музею Бориса Грінченка для студентів та інших категорій відвідувачів.
- Розробка розділу з грінченкознавства для навчально-методичного підручника з дисципліни «Я - студент» та квестових завдань для проведення занять на базі Музею
- Поповнення експозиції Музею новими експонатами
- Розробка тематичної екскурсії «Борис Грінченко в європейському соціокультурному просторі»
- Консультування з різних галузей грінченкознавства

Популяризація наукової спадщини Бориса Грінченка

У 2021 р. в роботі Всеукраїнської конференції «Український світ Б.Грінченка» взяли участь провідні вчені-грінченкознавці академічних, освітніх, культурних установ Києва, Запоріжжя, Львову, Одеси, Сум, Умані та ін. міст

Проведення «Круглого столу» 9 грудня 2021 р. на Історико-філософському факультеті Університету Грінченка «Інтелектуальна біографія Бориса Грінченка: перспективи досліджень»

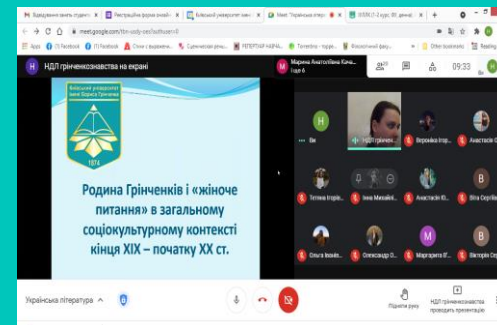

Культурно-комунікативні заходи та впровадження результатів наукових досліджень у соціогуманітарну роботу зі студентами

Залучення до грінченкознавчих досліджень під час навчальної роботи та виступи на Всеукраїнських наукових конференціях - Грінченківських читаннях здобувачів вищої освіти рівня «бакалавр» та «магістр» ІФ Д.Піддубної та У.Левко (2020), М.Крилової та А.Кучер (2021) та інших Інститутів і факультетів Університету Грінченка

- Проведено чисельні екскурсії Музеєм Грінченка для студентів, викладчів та відвідувачів.
- Грінченківська тематика розробляється студентами ІФ під керівництвом викладачів кафедри за планом роботи Інституту (конкурс «Слово Грінченка», (Т.Саврасова-В'юн та Н.Блохіна) наповнення Словника Грінченка тощо).
- Постійно проводяться тематичні популяризаційні заходи. Яковлевою І.В. 7 травня 2021р. В онлайн міні-лекцію про родину Грінченків для студентів Інституту філології (25 студентів).

Впровадження результатів дослідження у навчально-виховний процес (долучення до оновлення навчального посібника «Я - студент. Сходинок зростання» (Розділ 1), у зв'язку із оновленням концепції історії Університету

МІЙ УНІВЕРСИТЕТ

У розділі розповідається про етапи становлення ідеї університету: виникнення перших шкіл у древніх Шумері, Індії та Китаї, діяльність давньогрецьких мислителів, першу філософську школу в Афінах, Академію Платона, Лікей Аристотеля, Музейон Птоломея, походження слова «університет», появу Болонського університету — першого у Європі та вихідця з України Юрія Дрогобича, який був ректором цього університету, заснування університетів на теренах України. Також мова йде про витoki і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка, діяльність якого започаткували Київські вчительські курси. Подано хронологію основних подій історії Університету. Окремий підрозділ присвячено висвітленню життєвого і творчого шляху Бориса Дмитровича Грінченка, чиє ім'я носить Університет.

Перспективи подальшої роботи над НДТ

**Біографія
Б.Грінченка
(проект)**

Затверджено плану-проспект монографії – **«Нариси інтелектуальної біографії Бориса Грінченка»** (засі. каф. української літератури, компаративістики та грінченкознавства від 19.03.2021 р.

Здійснюється написання окремих розділів (сюжетів)
В стадії опрацювання проект Літопису («Хронотопу») Грінченка

**Мовознавча
спадщина
(у видавництві)**

Грінченко Борис. Зібрання творів. Мовознавча спадщина / Б. Грінченко ; упоряд.: В. В. Яременко, І. В. Яковлева ; кер. проекту, голова ред. ради В. О. Огнев'юк ; вступ. слово В. О. Огнев'юка ; передм., комент., прим. В. В. Яременка. К. : [Київ. ун-т імені Бориса Грінченка], 2022.

**Публіцистична
та епістолярна
спадщина
(Проект)**

Різний ступінь готовності

Робота кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства в галузі грінченкознавства Інституту філології (науково-дослідна, науково-методична, науково-організаційна тощо) На сьогодні кафедра є потужним інтегруючим чинником грінченкознавчих досліджень КУБГ

Дякую за увагу!